

Yayın Tarihi: 09.08.2023 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Başkasının Kredi Kartıyla Yapılan Ödemelerde Belge Düzeni

Vergi Usul Kanunu'nun 230 uncu maddesinde düzenlenen *fatura nizamı* hakkındaki uygulamalar ile aynı maddenin ikinci fıkrasına göre; birinci sınıf ve ikinci sınıf mükellefler satışlarının (2025 yılı için) **9.900 TL**'yi aşan kısmına fatura bu tutarı aşmayan satışlar için **Perakende Satış Fişi** veya **ÖKC** fişi düzenlemek zorundadırlar.

Mükellefler yaptıkları satışların bedellerini genellikle kredi kartıyla tahsil etmektedirler. Kredi kartı ile yapılan tahsilatlarda zaman zaman kart sahibi ile fatura borçlusu farklı kişiler olabilmektedir. Bu farklılık fatura borçlusunun alacaklı olduğu müşterisinin (kredi kartı sahibi üçüncü kişi) ödemeyi kendisine değil de borçlu olduğu kişiye yapmasını istemesinden kaynaklanmaktadır.

Borçlar Kanunu'nun 196'ncı maddesi "**Borçlunun yerine yenisinin geçmesi ve borcundan kurtarılması, borcu üstlenen ile alacaklı arasında yapılacak sözleşmeyle olur. İç üstlenme sözleşmesinin, üstlenen veya onun izni ile borçlu tarafından alacaklıya bildirilmesi, dış üstlenme sözleşmesinin yapılmasına ilişkin öneri anlamına gelir. Alacaklının kabulü açık veya örtülü olabilir. Alacaklı, çekince ileri sürmeksizin üstlenenin ifasını kabul eder veya onun borçlu sıfatı ile yaptığı diğer herhangi bir işleme rıza gösterirse, borcun üstlenilmesini kabul etmiş sayılır.**" hükmü gereğince bir sözleşme yapması halinde üçüncü şahısların kredi kartı ile borçlarını ödeyebilecekleri değerlendirilmektedir. Ancak, bu aşamada mükellefin sözleşme yapması pratikte mümkün görünmemektedir.

Üçüncü kişilere ait kredi kartı ile fatura bedelinin ödenmesi ancak, satıcı-alıcı-kredi kartı sahibi (üçüncü kişi) bir arada ve fiilen satış esnasında bulunması halinde veya kredi kartı sahibi ile birlikte düzenleyecekleri "**talimat formu**" ile mümkün olabilecektir. **Talimat formu karşılıklı olarak ıslak imza ile imzalanmalıdır.** Örnek talimat formunu görüntülemek için [buraya](#) tıklayınız.

Diğer taraftan **işlemlerin her aşamasında fatura ve belge düzenine uyulacağı tabidir.**

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın konu ile ilgili özelgelerinde **başkasına ait borcun bir başkasının kredi kartı ile ödenemeyeceğine dair bir hüküm bulunmamakla birlikte, söz konusu ödemeyi yapan ile fatura borçlusunun ispatının faturayı düzenleyene (satıcıya) ait olduğu** belirtilmektedir.

7524 Sayılı Kanun İle 02/08/2024 Tarihi İtibarıyla Yapılan Değişiklikler

02/08/2024 tarih 32620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **7524 Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** ile **VUK'nın Mükerrer Madde**

355'e 28/7/2024 tarih 7524 Sayılı Kanunun 13'üncü maddesiyle aşağıdaki ek fıkralar eklenmiştir. Ek fıkraların yürürlük tarihi 02/08/2024'tür.

7525 Sayılı Kanun ile eklenen ek fıkralara ilişkin düzenlemeler aşağıda detaylandırılmıştır.

Mükellefiyet Adına Kayıtlı Olmayan Ödeme Sistemleri veya Cihazlar Kullanılarak Tahsilat Yapılamayacak

(Ek fıkra:28/7/2024-7524/13 md.) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca izin verilen durumlar hariç olmak üzere kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen tahsilatların, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları aracılığıyla yapılması durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve kendi adına kayıtlı olan bu sistemleri veya cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için bu maddeye göre tatbik olunan özel usulsüzlük cezasının üç katı uygulanır. Şu kadar ki, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

Yukarıdaki hükme göre;

Mükelleflerin kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olan ödeme sistemleri veya cihazlarını (POS cihazı, sanal POS, PARAM, Pay TR, PayPal vb,) kullanmak suretiyle;

kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan vb. ödeme araçlarını kullanarak tahsilat yapmaları mümkündür.

Ancak, kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan vb. ödeme araçlarını kullanarak gerçekleştirdikleri tahsilatları, kendi mükellefiyetlerine kayıtlı olmayan diğer ifadeyle başkasına ait ödeme sistemleri veya cihazlarını (POS cihazı, sanal POS, PARAM, PayPal, Pay TR vb,) kullanarak tahsil etmeleri halinde yaptıkları her işlem için ayrı ayrı olmak üzere VUK'nın Mükerrer Madde 355'inci maddesi hükmüne göre tatbik olunan özel usulsüzlük cezasının üç katı uygulanacaktır. Bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemeyecektir.

Başkasının Adı veya Hesabı Kullanılarak Tahsilat Yapılamayacak

(Ek fıkra:28/7/2024-7524/13 md.) Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların, banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla başkasının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 10'u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu fıkra uyarınca bir

takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

Yukarıdaki hükme göre,

Mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların,

banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları (PARAM, PayPal, Pay TR vb.) veya PTT A.Ş. aracılığıyla,

başkalarının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda,

her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere **işleme konu tutarın % 10'u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilecektir.** Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

Buna göre, başkasının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılacak her bir işlem için VUK Mükerrer 355'inci maddeye göre uygulanan cezadan az olmamak üzere işleme konu tutarın %10'u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlara, adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Aşağıdaki İşlemler Özel Usulsüzlük Cezasına Tabi Değil

7524 Sayılı Kanun ile yapılan değişikliğe ilişkin **oluşan tereddütlerin giderilmesi amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığı 06/08/2024 tarihinde açıklama** yayımlamıştır. Bu açıklamaya göre;

1- Mal teslimi veya hizmet ifası yapılan müşteri ile ödemeyi yapan kart sahibinin farklı kişiler olması hususu düzenleme kapsamında cezaya tabi fiiller arasında sayılmamaktadır. Bir başka anlatımla, madde uygulamasında ödemeyi yapan kart sahibinin kim olduğunun bir önemi bulunmamaktadır. Bu nedenle **ödeme yaparken başkasının kredi kartını kullanmaktan dolayı özel usulsüzlük cezası uygulanması gibi bir durum söz konusu değildir.**

2- Mükelleflerin bankacılık mevzuatı gereğince, bankalar tarafından kendilerine tahsis edilen fiziki POS cihazını ve/veya sanal POS'u bayi-alt bayi ilişkisi ve benzeri ilişki kapsamında aralarındaki sözleşmeye istinaden alt işyerlerine söz konusu mevzuatta yer alan düzenlemelere uygun olarak kullandırmaları söz konusu olabilmektedir.

3- Bayi-alt bayi ilişkisi ve benzeri ilişki kapsamında gerek kendisine tahsis edilen POS cihazını kullandıran gerekse bu cihazlar vasıtasıyla teslim ettikleri mal ve hizmetlere ilişkin tahsilatlarını yapan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunda yer alan hükümler gereğince belge düzenleme, hasılatları kaydetme ve diğer yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmeleri şartıyla bahse konu mevzuatta öngörüldüğü şekilde hareket edebilmeleri mümkündür.

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

Mükelleflerin özel usulsüzlük cezalarıyla muhatap olmamaları için, detaylarını yukarıda verdiğimiz VUK'nın Mükerrer 355'inci maddesine 7524 sayılı Kanunla eklenen ek fıkralarda **belirtilen fiilerden kaçınmalarını** tavsiye ederiz.

Sorunuz varsa, sorunuzu **buradan** ekleyebilirsiniz. Sorunuz değerlendirildikten sonra en kısa sürede tarafınıza geri bildirim yapılacaktır.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/baskasinin-kredi-kartiyla-yapilan-odemelerde-belge-duzeni>

Erişim Tarihi : 10.06.2026